

Vážený pan
Mgr. Michal Krejčí
Unie pro řeku Moravu
Hrubá Voda 10
783 61
Hlubočky

VÁŠ DOPIS ZNAČKY/ ZE DNE

NAŠE ZNAČKA

PM008745/2011-ZHMPProv/Zed

VYŘIZUJE/ LINKA

Zedníček / 581 200 493

MÍSTO/ DATUM

Přerov / 2010 - 02 - 18

Vyjádření k ideové studii „Bečva pro život – koncepce přírodě blízké protipovodňové ochrany Pobečví.“

Vyjádření k materiálu:

Zpracování tohoto vyjádření byl náročný a zdoluhavý proces, jelikož autoři hodnocené studie čerpali z celé řady studií předchozích, které bylo nejprve nutno prostudovat a jejich návrhy, výpočty a závěry konfrontovat s návrhy a závěry uvedenými v této studii.

Obecné připomínky:

- Jelikož autoři studie čerpali z výše uvedeného cituji: „*Bohatého materiálu*“ což na mnoha místech své studie konstatují a můj průzkum předchozích studií to potvrzuje, neměli by zapomínat tento fakt ve své studii zdůraznit a to jak v textu příslušným indexem vázaným na seznam použité dokumentace (který úplně chybí), tak ve výkresové části, z níž není na první pohled patrné, která část návrhu je převzata z předchozích studií a co je autorský návrh zpracovatelů studie (např. barevnou škálou čar).
- Porovnáním výše uvedených zdrojových studií a předložené studie jsem došel ke zjištění, že některé části této studie (obzvláště grafické návrhy technických PPO v intravilánech Přerova a Hranic) jsou podobné, ne-li takřka totožné s návrhy uvedenými v předchozích studiích (viz. výše uvedená připomínka).
- Přesto všechno se autoři této studie zachovali ke svým vlastním zdrojům poněkud macešsky, jelikož z nich na jednu stranu čerpají, na druhou stranu je (místy poněkud neobjektivně) kritizují a zpochybňují (viz. níže), a to aniž by jakkoli (výpočty, srovnáním atd.) doložili svá tvrzení.
- Na závěr studie. Poté, co označí některé závěry předchozích studií za neobjektivní a nesprávné, autoři zpochybní tyto své výroky konstatováním, že jejich vlastní výpočty jsou nepřesné a pouze orientační. Toto je zarážející.
- Těmito postupy autoři studie buď přímo znegovali nebo přinejmenším nijak nedokázali naplnění takřka všech hlavních a vedlejších cílů této studie (viz. strana 2 a 3), čímž rapidně snížili její celkovou vypovídací schopnost a užitnost pro jiné podobné dokumenty a další jednání.

Konkrétní připomínky k jednotlivým odstavcům:

1. str. 7, odst. 1 – „*Většina těchto jezů historicky existovala, ale v důsledku napřímení a zahloubení koryta se nově zvýšila jejich výška.*“
Nechápu co je touto větou míněno.
2. str. 9, odst. 5 – „*Na Bečvě se v 2. polovině 20. století postavily jezy, které vzdouvají hladiny velkých vod. Při povodni v roce 1997 byly jednou z příčin povodňových škod a měly by se rekonstruovat.*“

Adresa pro doručování: Povodí Moravy, s. p., závod Horní Morava
provoz Přerov, Tovačovská 300, 751 24
PŘEROV

Firma: Povodí Moravy, s. p., zapsaná v obchodním rejstříku u Krajského soudu v Brně oddíl A, vložka č. 13565

IČ: 70890013
DIČ: CZ70890013

Tel.: 585 711 211
Fax.: 585 711 214

zednicek@povodi.cz
http: www.pmo.cz

Bank. spojení KB Brno-venkov
č. ú. 29639641/0100

Jezové konstrukce na VVT Bečva byly budovány na návrhové průtoky (tehdejší Q_{100}) vycházející z báze historických průtokových statistik. Tvrzení, že vzdouvají hladiny blíže nespecifikovaných „velkých vod“ a že byly jednou z příčin povodňových škod v roce 97 je zavádějící, jelikož není řečeno jaké „velké vody“ jsou tímto míněny. Autoři studie si musí uvědomit, že i rekonstrukce jezů navrhované touto studií (na základě dnešního stupně poznání a báze statistických dat) mohou být v budoucnosti také nedostatečné nebo nežádoucí.

3. str. 12, odst. 5 – „*Způsob vyhodnocení ekonomické efektivity protipovodňových opatření v Pobečví, ve studiích Pöyry, není správný.*“
Toto tvrzení je čistě subjektivní a touto studií není nijak podloženo. Vzhledem k charakteru, stupni rozpracování, přesnosti výpočtů atd. této studie, jí vůbec nepřísluší hodnotit vyhodnocení jakékoliv efektivity předchozích studií – viz. obecné připomínky a připomínka 22.
4. str. 12, odst. 5 – „*V úvahu se musí brát nejen nultá varianta, ale i varianta zvažující vliv zlepšené předpovědní, varovné a záchranné služby, která již existuje a je schopna, oproti povodni v roce 1997, mnohým škodám předejít a tím přínosy preventivních opatření snížit.*“
Je velmi odvážné brát v úvahu výše uvedené systémy, které jsou extrémně závislé na lidském faktoru, jako vstupní veličinu do výpočtu potřeby preventivních opatření. Tyto systémy by vždy měly zůstat mimo tyto výpočty a být uvažovány jen jako další opatření přesouvající výslednou efektivitu dále na stranu bezpečnou.
5. str. 13, odst. 1 – „*Ve studii (1) se nepočítá, ke škodě věci, s možností prohrábky dna koryta Bečvy.*“
Geodetickým zaměřením nánosů ve vzdutí jezu a následným matematickým modelováním bylo prokázáno, že snižování stávajících šterkových nánosů do úrovně kolaudovaného dna je z hlediska ovlivnění hladiny v intravilánu při $Q > Q_{20}$ neefektivní a krátkodobé řešení. To platí i pro systematické zahlubování dna ve vzdutí jezu.
6. str. 14, odst. 3 – „*Destabilizaci vývoje podélného profilu podporují vysoké jezy vzdouvající hladinu velkých vod.*“
Jezy a jiné příčné stavby jsou naopak jednoznačným stabilizačním prvkem při vývoji podélného profilu toku.
7. str. 14, odst. 5 – „*Velký spád hladin jezů značně zhoršuje odtokové poměry v Přerově a Hranicích a je příčinou nerovnoměrného transportu šterků, jímž je dnes Bečva charakteristická.*“
Zmíněné jezové konstrukce jsou segmentového typu (během povodňových průtoků se plně vyhrazují a nepůsobí tudíž překážku v transportu splavenin).
8. str. 17, odst. 2 – „*Z výše uvedených údajů stojí za pozornost porovnání kulminačních průtoků v profilech Teplíce a Dluhonice (pod Přerovem), z něhož je patrná transformační funkce údolní nivy, která je částečně deformovaná příspěvky přítoků mezi těmito vodočetnými profily.*“
Zmiňovaný transformační účinek prudce klesá s poklesem průtokových množství pod katastrofální povodně.
 $(Q_{100\%} \text{ Teplíce} = 1010 \text{ m}^3/\text{s} - Q_{100\%} \text{ Dluhonice} = 946 \text{ m}^3/\text{s} = 64 \text{ m}^3/\text{s}^{-1})$
 $(Q_{95\%} \text{ Teplíce} = 922 \text{ m}^3/\text{s} - Q_{95\%} \text{ Dluhonice} = 901 \text{ m}^3/\text{s} = 21 \text{ m}^3/\text{s}^{-1})$
 $(Q_{80\%} \text{ Teplíce} = 664 \text{ m}^3/\text{s} - Q_{80\%} \text{ Dluhonice} = 726 \text{ m}^3/\text{s} = -62 \text{ m}^3/\text{s}^{-1})$
Jak vyplývá z výše uvedených porovnání, lze s transformační funkcí údolní nivy počítat až od průtoků nad cca $800 \text{ m}^3/\text{s}^{-1}$, které jsou však zpočátku nivou transformovány pouze minimálně a pro kritický úsek toku (Přerov) je i takto transformovaný průtok $> 800 \text{ m}^3/\text{s}^{-1}$ bez technických opatření stále hrozbou.
9. str. 26, odst. 2 – „*Podle hydrotechnického posouzení studie (4) je kapacita koryta pod jezem $Q = 430 \text{ m}^3/\text{s}^{-1}$. Při kulminaci $Q = 730 \text{ m}^3/\text{s}^{-1}$ dne 18.5.2010 (foto 14) prošla povodeň přerovským nábrežím (úsek s nábrežními zdmi) s rezervou několika decimetrů... Vzhledem k výrazně odlišným údajům o kapacitě koryta, bude nezbytně nutné, aby se další dokumentace podrobněji zabývala stanovením součinitelů drsnosti koryta a kalibrací matematického modelu průběhu hladin.*“
Zásadně nesouhlasím s tímto tvrzením z následujících důvodů:
 - a. Argumentovat lokalitou mezi nábrežními zdmi jako se vzorovým příčným řezem je silně zavádějící, jelikož to byla jedna z mála lokalit, kde k vybřežení nedošlo.
 - b. Jak vypovídá níže uvedená fotografie č.1, rezerva mezi nábrežními zdmi nebyla při kulminaci několik decimetrů, ale pouze několik centimetrů. Např. na soutoku Strhance s Bečvou byly v tu dobu již dávno zaplaveny nemovitosti viz. fotografie č.2 (zaplavených objektů byly desítky).

Foto 1.

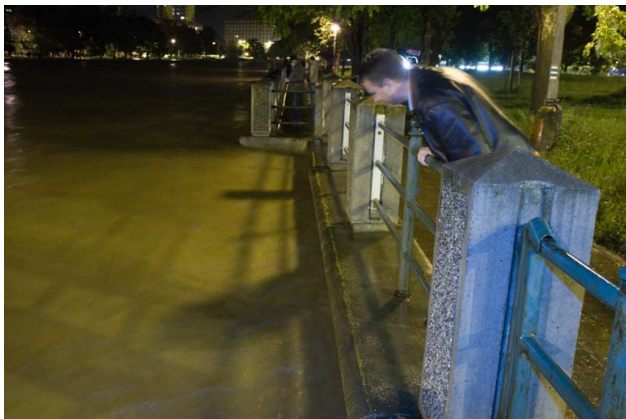
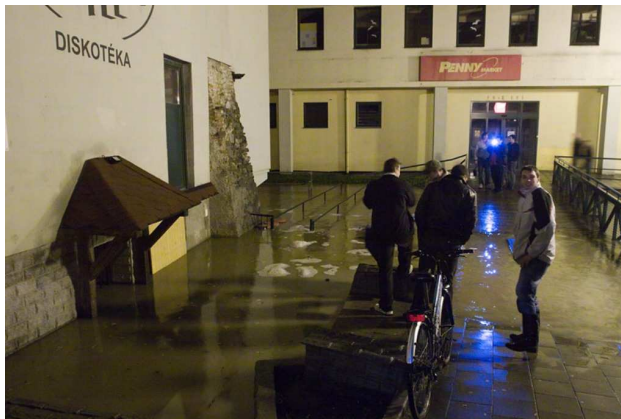

Foto 2.

- c. V téže chvíli již bylo na nábřeží Edvarda Beneše (pravý břeh naproti nábřežním zdem) cca 45-50cm vody, která se musela hradit pytlovými bariérami, aby nezaplavila další nemovitosti viz. foto 3-4.

Foto 3.

Foto 4.

- d. Fotografie 14 uvedená v příloze č. 1. ukazuje průtok $594 \text{ m}^3/\text{s}^{-1}$ (dle studie), nikoliv zmiňovanou kulminaci cca $730 \text{ m}^3/\text{s}^{-1}$.
- e. Kulminace proběhla v noci mezi 3. a 4. hodinou ranní – fotografie 14 je focena za dne před kulminací.

10. str. 27, odst. 2 – „Stávající stupeň, jehož koruna přelivu je na kótě 200,25 m n.m. vzdouvá vodu v Bečvě v délce cca 2km, téměř až k pohyblivému jezu Přerov... Z toho důvodu se navrhuje nová úroveň přelivu na kótě 199,50 m n.m., tj. snížení o 0,75m. Toto snížení však změní podmínky měření průtoků na limnigrafu, který se nachází v km 9,219. Proto bude nutné hledat řešení ve spolupráci s HMÚ.“

Dle našich údajů je koruna tohoto přelivu na kótě 200,55 m n.m. Ani toto vzdutí však nepřekonává larzenovou stěnu stabilizující kanalizační shybku nacházející se 1,76 km nad tímto stupněm – informace potvrzená pochůzkami při nízkých průtocích v Bečvě, kdy voda přepadá volným paprskem přes zabírané profily. Efekt takového nákladného opatření pro intravilán Přerova je tudíž nulový.

11. str. 27, odst. 3 – „Nejúčinnějším z opatření zaměřených na snížení hladiny v Přerově, je rozšíření průtočného profilu pod jezem Přerov... Oproti dnešnímu stavu se zvětší průtočná plocha při hladině $Q_{95\%} = 936 \text{ m}^3/\text{s}^{-1}$ o 40 až 50%, tj. asi o 150 m^2 a sníží se drsnost koryta.“

Souhlasím s myšlenkou zkapacitnění koryta formou jeho rozšíření. Toto rozšíření však nemůže být provedeno přetvořením koryta na miskovitý profil – rozšířením kynety. To by vedlo k dalšímu zanášení a zarůstání koryta a tím naopak ke zvýšení jeho drsnosti. Doporučuji rozšíření formou odstupňovaných berem. Bude také důležité důkladně prozkoumat vlastnické vztahy, inženýrské sítě a jiné zájmy v dotčeném území, jelikož ty budou pro návrhy v mnoha případech limitující.

12. str. 30, odst. 1 – „Mezi pohyblivým jezem a železničním mostem stojí napříč tokem zbytky pilířů zbouraného jezu (foto 16), které vzdouvají vodu. Navrhujeme odstranění pilířů.“

Nesouhlasím s tímto návrhem. Pilíře starého jezu každoročně při jarním ledochodu slouží jako ochrana jezu Přerov před plovoucími krami větších rozměrů o něž se drtí na neškodnou velikost. Vzduť těchto pilířů je (vzhledem k jejich hydrodynamickému tvaru a šířce koryta v této lokalitě) naprosto zanedbatelné.

13. str. 30, odst. 2 – „*Pohyblivý jez Přerov vzdouvá hladinu stálého nadržení na kótě 205,94 m n.m. Tři jezová pole šířky 16m s pevnou korunou na kótě 203,90 m n.m. mají výrazně menší průtočnou plochu než profily v nadjezí a podjezí. Při průtoku Q_{100} je vzduť hladiny 0,7m a se zvětšujícím se průtokem se rozdíl hladin na jezu dále zvyšuje.*“

Nesouhlasím s tímto tvrzením z následujících důvodů:

- Při hydraulických výpočtech rozhodně nelze uvažovat pouze s šířkou jezu. Jak je patrné z fotografie č.5, je jez od průtoku $Q > 270 \text{ m}^3/\text{s}^{-1}$, kdy je hladina přibližně na kótě 206,30 m n.m. plynule obtékán po pravé straně bermou.
- V okamžiku, kdy začíná docházet k tomuto obtékání je jez již dávno plně vyhrazen. Segmenty se s rostoucím průtokem vyhrazují až do naprostého vyhrazení a začepování – překážku pak tvoří jen práh a pilíře (viz. odstavec 12).
- Je důležité položit si otázku, zda je relevantní počítat s kapacitou jezu na $Q > Q_{100}$, jestliže výše položené mosty nemají kapacitu ani Q_{50} .
- Se zvětšujícím se průtokem se rozdíl hladin na jezu vždy snižuje, nikoliv zvyšuje (jez se vzhledem k celkovému průtočnému profilu stává stále méně významnou překážkou).

Foto 5.

14. str. 30, odst. 3 – „*Studie navrhuje pravostrannou přístavbu dalších dvou polí šířky 16m s pevným přelivem, jeho koruna bude na kótě 202,90 m n.m. (tedy o 1m níže, než je koruna pevného přelivu stávajících jezových polí).*“

Nesouhlasím s tímto návrhem z následujících důvodů:

- Pod jezovou konstrukcí je napříč korytem Bečvy vedeno několik kanalizačních shybek, jejichž niveletu je jen těžko možno měnit.
- Výstavbou nových jezových polí do bermy, která je již v současnosti plně průtočná nedosáhneme očekávaného efektu zlepšení průtokových poměrů (viz. předchozí odstavce – nekapacitní mosty a obtékání jezu).
- Snížením prahu u nových polí jezu bychom dosáhli silně nevyváženého průtoku (jednostranné zatížení vývaru a koryta) v podjezí i v nadjezí (zanášení při levém břehu, eroze pravého břehu a dna).
- Vzhledem k segmentovým prvkům (převádějícím průtok přes nebo pod konstrukcí) by manipulace na dvou typech segmentů pro řádné převedení průtoků byla velice komplikovaná.

15. str. 30, odst. 7 – „*Z důvodu rozšíření koryta Bečvy bude nutné prodloužit ocelový most pro převážení popílku na skládku do bývalých odkališť o cca 20m na levém břehu a založit hlouběji pilíře mostu.*“

Dle našich informací se jedná o ženíjní mostní provizorium a proto jsou rekonstrukce dosti nereálné. Musel by se vybudovat naprosto nový most.

16. str. 40, odst. 3 – „Ve variantě č.1 navrhujeme zrušení pohyblivého jezu (Osek – pozn. autora) i jeho pevné části a posunutí odběru vody do náhonu Strhanec do profilu ř. km 26,890. Prodloužení náhonu bude 2,3 km. Vzduší vody pro odběr do náhonu bude zajišťovat pevný jez výšky cca 1,5m, tvořený kaskádou kamenných prahů, umožňující migraci vodních organismů.“

Nesouhlasím s tímto návrhem z následujících důvodů:

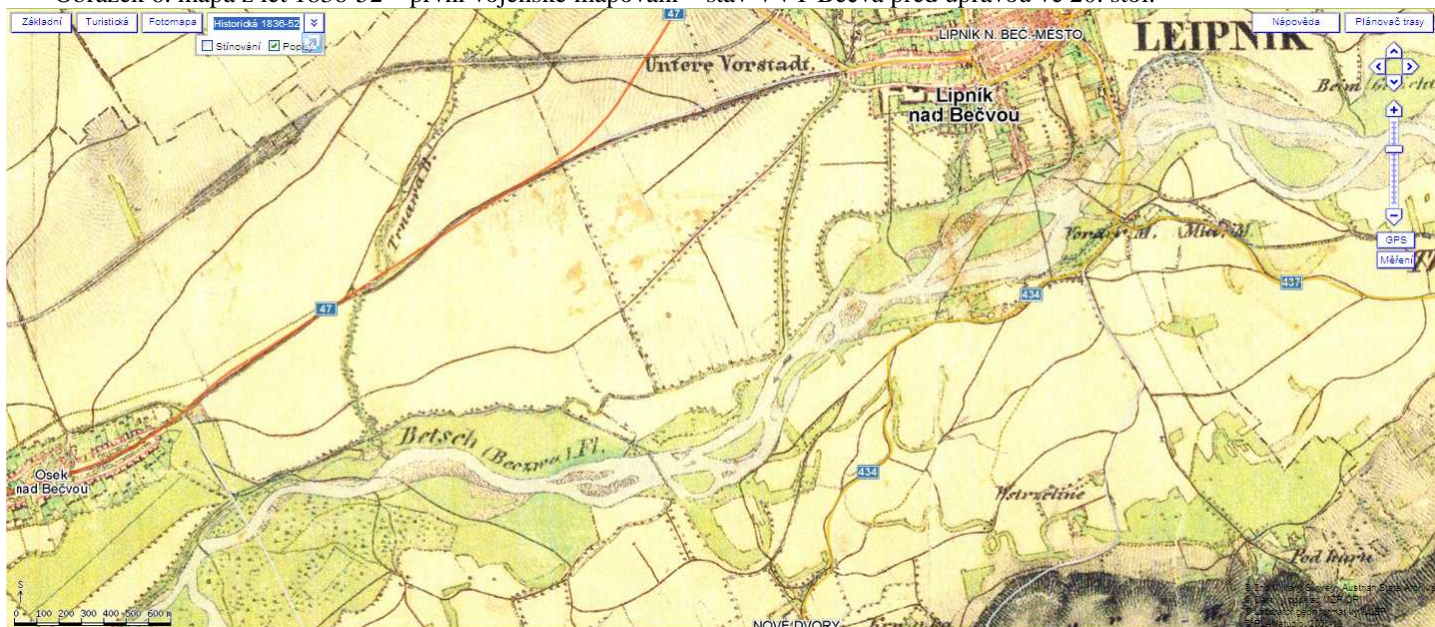
- a. Sami autoři tvrdí, že nánosy nad jezem Osek nemají významný vliv na PPO Lipníku nad Bečvou. Takže PPO argumentace pro destrukci jezu je tady neopodstatněná.
- b. Nově navržený jez tvořený kaskádou kamenných prahů bude taktéž zadržovat sedimenty (navíc bez možnosti proplachu jezové zdrže).
- c. Vzhledem k velmi nízké odolnosti a stabilitě prostokamenných konstrukcí se umístění takovéto konstrukce (na níž by byl životně závislý majoritní průmysl v Přerově a život ZCHD v toku Strhanec) do ledochody extrémně zatěžovaného toku jakým je Bečva u Lipníku jeví jako hazard.

17. str. 40, odst. 3 – „Aby nedošlo k nežádoucí zpětné erozi dna nad zbouraným jezem, pevná část v ř. km 24,666 se může snížit max. o 3,5m (do doby zanesení úseku pod jezem).“

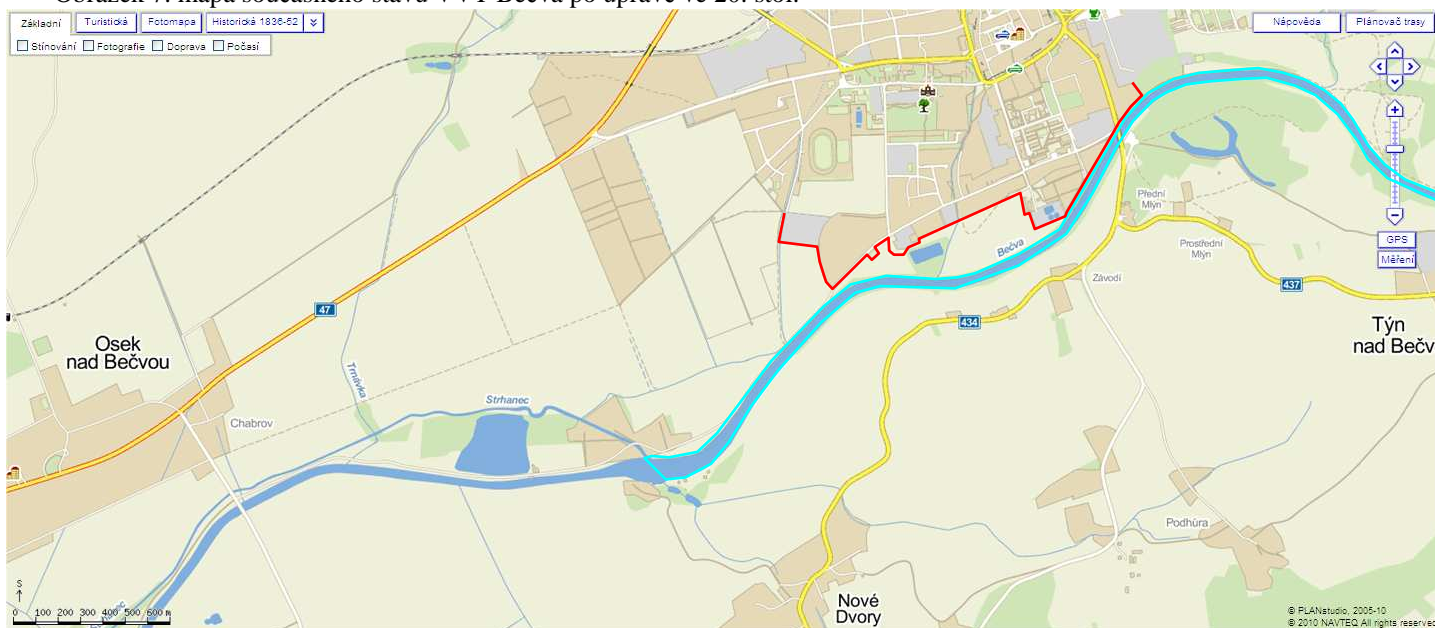
Autoři studie při návrhu prohloubení dna o cca 3,5m a následně o další cca 1,5m musí zohlednit fakt, že stávající břehy by na tento pokles reagovaly destrukcí (sesuvem). Tento sesuv by sice zajistě vedl k rapidnímu zpřírodnění koryta (viz. lokality Grymov – Oldřichov a historická mapa lokality Lipník n.B. z let 1836-52), komplikací v tomto přístupu však zůstává to, že od roku 1836 se urbanizace daného území (mosty, ČOV, osídlení atd.) dostala do takové fáze (blízkosti toku), kdy bude s tímto přístupem kolizní viz. obrázky 6 a 7 a jejich soukres 8.

Naprosto totožná je situace v mnoha dalších lokalitách, kde by díky dvoustletému rozvoji sídel a agrární kultivaci extravilánových území v současnosti došlo k fatálnímu narušení jejich funkcí, pokud bychom chtěli přistoupit ke spontánnímu a nekontrolovatelnému obnovení původního tvaru a rozsahu koryta, či pokud bychom si chtěli tento nebo jemu blízký stav vytyčit jako metu (viz. příloha 7.1 a 7.2). Tohoto stavu již nikdy není možno v intravilánech (a mnohdy ani v extravilánech) záměrně dosáhnout. Lze pouze vyvíjet soustavnou a dlouhodobou snahu o asymptotické přiblížení se tomuto stavu v extravilánech (viz obrázky 9 – 11 v konfrontaci s přílohou 7.4), nebo spoléhat na opakování povodně 1997.

Obrázek 6. mapa z let 1836-52 – první vojenské mapování – stav VVT Bečva před úpravou ve 20. stol.

Obrázek 7. mapa současného stavu VVT Bečva po úpravě ve 20. stol.

Obrázek 8. soukres map se zvýrazněním současného rozsahu zastavěného území – kolizní zóny (ČOV atd.)

Firma: Povodí Moravy, s. p., zapsaná v obchodním rejstříku u Krajského soudu v Brně oddíl A, vložka č. 13565

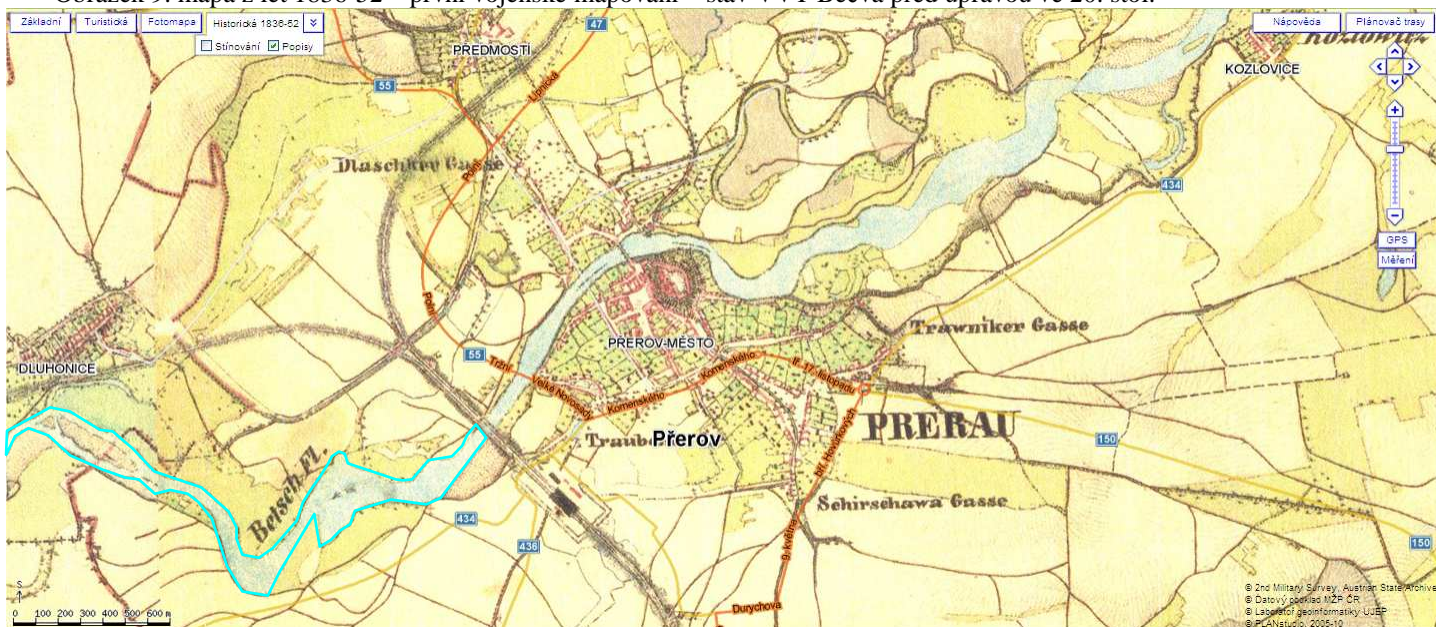
IČ: 70890013

DIČ: CZ70890013

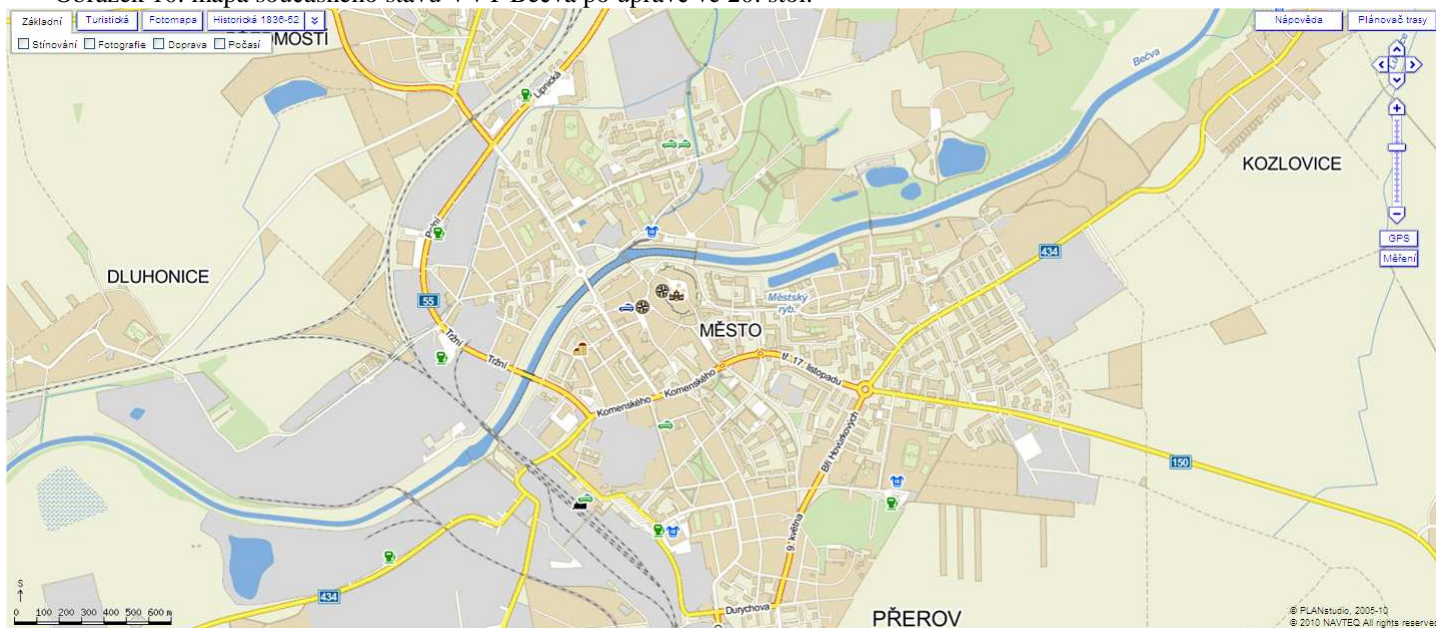
<http://www.pmo.cz>

Bank. spojení: KB Brno-venkov č. ú. 29639641/0100

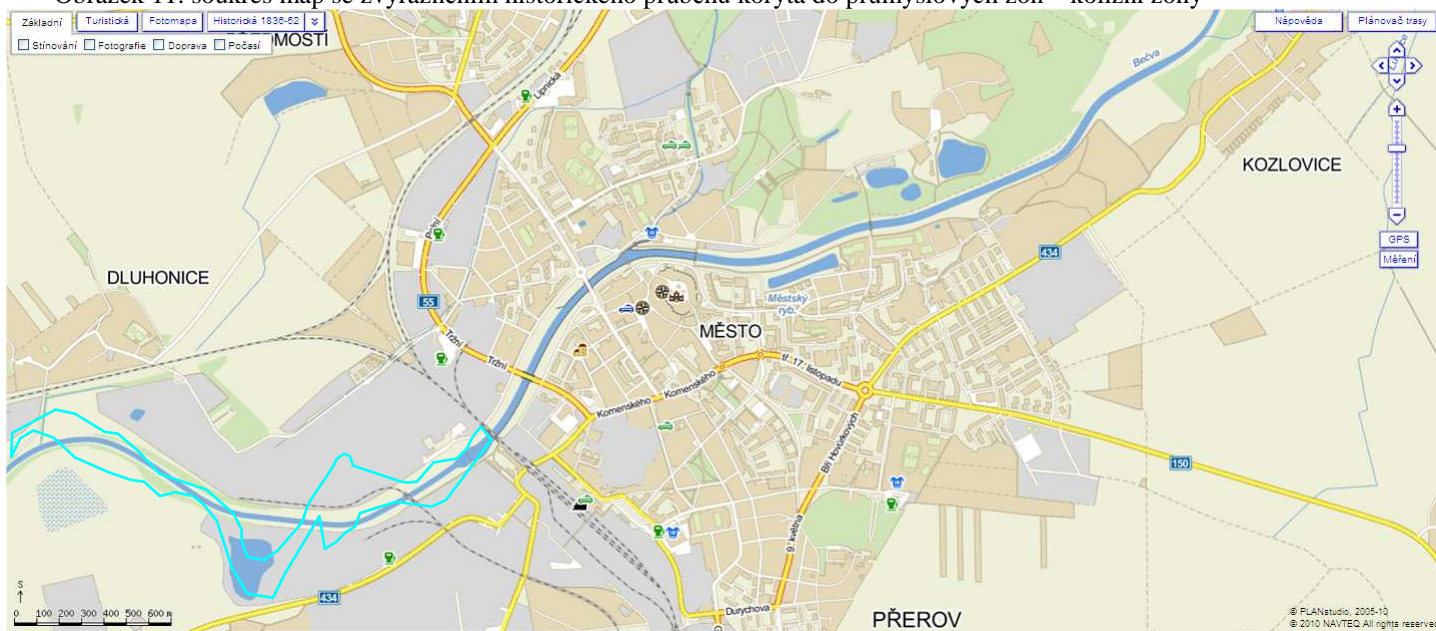
Obrázek 9. mapa z let 1836-52 – první vojenské mapování – stav VVT Bečva před úpravou ve 20. stol.

Obrázek 10. mapa současného stavu VVT Bečva po úpravě ve 20. stol.

Obrázek 11. soukres map se zvýrazněním historického průběhu koryta do průmyslových zón – kolizní zóny

Firma: Povodí Moravy, s. p., zapsaná v obchodním rejstříku u Krajského soudu v Brně oddíl A, vložka č. 13565

IČ: 70890013

DIČ: CZ70890013

<http://www.pmo.cz>

Bank. spojení: KB Brno-venkov č. ú. 29639641/0100

18. str. 40, odst. 3 – „*Snížením sklonu hladin velkých vod a tím zvýšení rychlosti vodního proudu se v nadjezí uvolní část štěrkových nánosů, které budou zdrojem štěrku pro zanesení zahloubeného úseku pod jezem.*“
Nejspíše máte na mysli zvýšení sklonu hladin.
19. str. 40, odst. 5 – „*K podpoře sedimentace je, z ekonomického i ekologického hlediska, nejvýhodnější položení kompletních stromů s kořenovými baly a zachovanou korunou na dno koryta.*“
Tato činnost je, dle platné legislativy, v přímém rozporu s vodním zákonem, jedná se o ukládání snadno odplavitelného materiálu do koryta toku – zhoršení odtokových poměrů a zvýšení rizika vzniku bariér na nejbližší mostní nebo jiné konstrukci. Tato činnost by musela být provedena pouze na základě schválené projektové dokumentace. Doposud však neexistuje uznávaná a osvědčená metodika, jak takovýto strom do průtočného profilu bezpečně umístit. Doporučuji posečkat s návrhy těchto opatření do doby relevantního výstupu z pozorování studijních lokalit (Grymov – Oldřichov), kde bude z dlouhodobého hlediska zjišťován průběh chodu splavenin.
20. str. 41, odst. 2 – „*V rámci zvyšování kapacity koryta v Přerově navrhujeme navýšení kapacity pohyblivého jezu na dvojnásobek a snížení koruny pevného přelivu nových polí oproti dnešnímu jezu o 1m. Tímto opatřením se výrazně sníží spád hladin velkých vod na jezu, zvýší se rychlosti proudění a unášecí síla vodního proudu. Nová pole s nižší úrovní pevných přelivů budou fungovat jako štěrkové propusti.*“
V tomto odstavci autoři sami sobě hned několikrát hydraulicky odporují. Jako štěrková propust slouží jez naprosto funkčně již nyní – při zvýšených průtocích je vyhrazen a voda včetně sedimentů volně protéká pod segmenty.
21. str. 41, odst. 4 – „*Je třeba dbát na to, aby se v úsecích, kde se předpokládá radikální změna morfologie koryta, sledovalo jak tyto změny ovlivní kapacitu koryta. V takovém případě doporučujeme zvýšení bezpečnostního převýšení ochranných prvků nad návrhovou hladinou o dalších 50 cm.*“
Naopak je třeba předcházet negativnímu vlivu radikálních změn morfologie koryta všude tam, kde by měly negativní vliv na efektivitu navrhovaných PPO, nikoliv jim přizpůsobovat navrhované PPO navyšováním či jinými úpravami. Bylo by vhodné doplnit jaký úsek (úseky) mají autoři na mysli.
22. str. 43, odst. 4 – „*I když nebyly k dispozici dostatečné podklady a výpočet průběhu hladiny byl orientační, lze efekt návrhu považovat za prokázaný. Je třeba vzít v úvahu, že i podrobný výpočet s nesprávně stanoveným součinitelem drsnosti může být méně přesný než přibližný výpočet s kalibrací ověřeným součinitelem drsnosti.*“
Je-li kalibrací součinitele drsnosti míněn Q/h vztah z povodně 2010, uváděný na str. 26, odst. 2 (viz. připomínka 9), tak nelze efekt návrhu považovat za prokázaný, maximálně za orientační. Naopak Q/h vztahy prokázané povodní 2010 jednoznačně potvrdily matematický model Ing. Gimuna. Navíc pouhý rozdíl drsnostních součinitelů není v průtokovém modelu natolik výraznou veličinou, aby způsobil rozdíl hladin v takovém rozsahu. Tento rozdíl je dle mého názoru způsoben rozdílem mezi výpočty Ing. Gimuna (které jsou průběžně kalibrovány všemi povodňovými stavy od jeho vzniku) a orientačním výpočtem v této studii.
23. str. 43, odst. 4 – „*Podle výpočtu této studie (s využitím všech námětů) je možné navrženými opatřeními úroveň hladiny $Q_{95\%}$ netransformovaného průtoku snížit pod úroveň $Q_{95\%}$ průtoku transformovaného poldrem Teplice dle studií optimalizace (2) a poldru (3).*“
Je-li v profilu Dluhonice (pod Přerovem) netransformované $Q_{95\%} = 901 \text{ m}^3/\text{s}^{-1}$ a v tomtéž profilu $Q_{95\%}$ transformované poldrem Teplice = $787 \text{ m}^3/\text{s}^{-1}$, tak transformační rozdíl by pak dle tvrzení této studie měl činit $114 \text{ m}^3/\text{s}^{-1}$. K tomuto rozdílu autoři chtějí využít všechny náměty – technické i revitalizační. Revitalizační náměty (retence v údolní nivě, zvýšení drsnosti koryta atd.) jsou v této studii bohužel popsány pouze obecně (bez výpočtů potvrzujících efektivitu) a řada technických opatření (rozšiřování koryta, rekonstrukce jezů atd.) je nerealizovatelná (viz. výše). Z tohoto důvodu nemohu považovat efektivitu navrhovaných opatření za dostatečně prokázanou (viz. připomínka 9 a 22).
24. str. 43, odst. 7 – „*Studie může sloužit jako podklad pro další přípravu akcí protipovodňové ochrany obcí a měst v údolní nivě řeky Bečvy. Oproti řešení podle studie optimalizace (2) má návrh této studie následující přednosti: z hlediska protipovodňové ochrany :*“
- maximálně poloviční investiční náklady*
nikde ve studii jsem nenašel porovnání variant, toto tvrzení nebylo možno ověřit
 - nižší provozní náklady*
nikde ve studii jsem nenašel porovnání variant, toto tvrzení nebylo možno ověřit
 - reálné financování v desítkách či stovkách mil. Kč, po etapách, z nichž každá bude mít samostatné efekty*
tyto samostatné etapy však musí být posouzeny koncepčně z celkového pohledu vzájemného ovlivnění efektivitu jednoho PPO jiným, aby mohly být vyloučeny/nahrazeny málo efektivní návrhy.
 - nevnáší do řešení ekologické problémy*

Nesouhlasím. Studie nedefinuje cílový stav jednotlivých revitalizačních úprav (nánosy, porost v korytě, meandry atd.) a proto nelze definovat rizika pro intravilán jednotlivých sídel nacházejících se těsně nad nebo pod takto revitalizovanými úseky.

e. *snadnější řešení majetkových vztahů*

Nesouhlasím. Pokud se toto tvrzení opírá o množství pozemků pod poldrem Teplice (cca 2.000), pak tento počet bude po celé délce toku Bečva (viz. příloha 7.1 a 7.2) několikanásobně překročen. Jediné usnadnění bude v etapizaci.

25. str. 44, odst. 2 – „*Návrh této studie odpovídá usnesení vlády České republiky ze dne 23.5.2007, jímž vláda (mimo jiné) v kapitole 2.3.2. uložila Ministerstvu zemědělství a Ministerstvu životního prostředí vypracovat koncepci přírodě blízkých protipovodňových opatření v povodí řeky Bečvy. Překážkou revitalizace tedy může být jen organizační neschopnost a neochota státních institucí realizovat záměr vlády, k čemuž je třeba změnit i legislativní podmínky, které brání revitalizaci řek a vytvoření podmínek motivujících vlastníky pobřežních pozemků ke spolupráci při revitalizačních a protipovodňových projektech např. tím, že na pobřežních bude, aby si chránili své pozemky před negativními účinky vody.*“

Pisatel tohoto odstavce se zjevně nikdy nepotýkal s kolizí zákonů 114/1992 Sb. a 254/2001Sb. a s problémy spojenými s převedením jakýchkoli studijních vizí do reality.

Legislativní podmínky motivující vlastníky pobřežních pozemků k jejich ochraně před negativními účinky vody není zapotřebí vytvářet. Ty již existují. Toto právo je jednoznačně definováno ve vodním zákoně a příslušné vyhlášce. Zde je však nutno podotknout, že předmětný úsek toku Bečva je tokem upraveným a proto povinnosti udržovat toto vodní dílo ve zkolaudovaném stavu přecházejí na správce toku.

Snaha o údržbu koryta v rámci preventivních PPO (odstraňování povodňových škod, těžba nánosů v kritických profilech intravilánu, sanace nátrží ohrožujících komunikace atd.) však až doposud narážela na tuhý odpor právě ze strany občanských sdružení a hnutí. Rozhodně tudíž nemohu souhlasit s podsouváním jakékoli organizační neschopnosti a neochoty ze strany státních institucí. Problémem revitalizace řek není legislativa, ale právě přístup samotných vlastníků pobřežních pozemků, jejichž finanční představy se při případných jednáních o výkupu pozemků diametrálně liší od možností navrhovatele (viz. poldr Teplice). Dalším problémem je neochota, lhostejnost a NIMBY (Not In My Backyard) syndrom jednotlivých vlastníků (nejen pobřežních) pozemků, kteří zásadně nesouhlasí s jakýmkoliv zvýšením rizika zaplavení svých pozemků, pokud se výsledný protipovodňový efekt neprojeví právě u nich, ale až níže po toku (rušení liniových hrází, plochy určené k rozlivu, řízená retence atd.).

Závěr:

Musím upřímně konstatovat, že tato studie nenaplnila má očekávání ve smyslu slov „revitalizační a přírodě blízká.“ Očekával jsem konkrétní nebo alespoň poněkud konkrétnější návrhy opatření v jednotlivých extravilánových a dle možností i v nekolizních intravilánových lokalitách.

Veškerá zde navržená opatření v intravilánech jsou ve své většině pouze hydrotechnické zásahy do koryta toku (mnohdy již obsažené v předchozích studiích), které v sobě sice nesou jakési procento doplňkového zpřírodnění, bohužel však musím dodat že pro zvolené lokality poněkud nevhodného a jen obtížně proveditelného a udržitelného. V tomto bodě musím zpracovatelům vytknout zásadní pochybení v neověření vstupů svých výpočtů a vazby širších vztahů (kolize s I.S. atd.) v dotčených územích.

Jsem toho názoru, že se tvůrci studie mohli více inspirovat přílohami 7.1 – 7.4 této studie v nichž jsou intravilánové části toku z návrhu zpřírodnění řeky Bečvy vyňaty a o to více soustředit svou energii na extravilán. Návrhy opatření v extravilánech by pak mohly být (alespoň v jedné pilotní lokalitě) rozpracovány podstatně detailněji než pouze formou skic, schématické situace a dvou vzorových příčných profilů (například alespoň zákresem do katastrální mapy se zvýrazněním využitelných pozemků Povodí Moravy, s.p. nebo jiných státních subjektů pro navrhované prvotní rozšíření koryta).

Ačkoli nelze, vzhledem k výše uvedeným nedokonalostem, očekávat přímou návaznost této studie jako podkladu pro projekční činnost konkrétních PPO, přesto jsem toho názoru, že, zapracují-li autoři studie do jejich dalších verzí škálu připomínek všech dotazovaných stran, může být do budoucna dobrým vstupním podkladem pro připravovanou studii Pobečví a veškeré další jednání s ní spojená.

Ing. Jiří Zedníček
vedoucí provozního úseku
závodu Horní Morava
Povodí Moravy, s.p.